

UGP-folder

Rijgeschikt: u ook?

Als u met de auto rijdt, is het belangrijk dat u in het bezit bent van het wettelijk verplicht **rijbewijs** maar ook dat u **rijgeschikt** bent.

Als u een ziekte of een andere beperking heeft of u neemt medicatie, dan is het goed om met uw huisarts te bespreken of dit een nadelige invloed zou kunnen hebben op uw rijvaardigheden.

Het is mogelijk dat uw huisarts u adviseert om een **rijgeschiktheidsattest** te behalen.

Wat is rijgeschiktheid en een rijgeschiktheidsattest?

Rijgeschikt zijn wil volgens de wet zeggen dat u over de vereiste lichamelijke en geestelijke geschiktheid beschikt om veilig aan het huidige verkeer deel te nemen. Een **rijgeschiktheidsattest** wordt uitgereikt aan iemand die rijvaardig is verklaard. Indien u twijfelt aan het feit of u al of niet rijgeschikt bent, kaart u dit best aan met uw huisarts.

Een **rijbewijs** krijgt u als u de verkeersregels kent en over de juiste techniek beschikt om een motorvoertuig te besturen.

Wat is de bedoeling van een rijgeschiktheidsattest?

Het doel van een rijgeschiktheidsattest is het in stand houden en verbeteren van de individuele en professionele "auto"mobiliteit van de betrokkene, het beschermen van zijn gezondheid en veiligheid en de verkeersveiligheid van al de andere weggebruikers.

Waar haalt u een rijgeschiktheidsattest?

Dat kan bij het **CARA**: het centrum voor rijgeschiktheid en aanpassing van rijvoertuigen, een afdeling van het BIVV of Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid. Zij bepalen of iemand met beperkingen veilig een voertuig kan besturen.

Na een bevraging en lichamelijk onderzoek kan het CARA u een rijgeschiktheidsattest afleveren, al of niet met een beperkte geldigheidsduur. Soms krijgt iemand een rijgeschiktheidsattest met beperkingen zoals het verbod om in het donker te rijden of om zich verder dan een bepaalde afstand (bijvoorbeeld een straal van 15 km) van uw huis te begeven.

Het is ook mogelijk dat het CARA aanpassingen aan uw auto voorstelt om de veiligheid te waarborgen.

Is men verplicht om naar het CARA te gaan?

Ja, als u een lichamelijke beperking heeft.

Het is strafbaar om als persoon met beperkingen te rijden met een "gewoon" rijbewijs!

Bedenk dat u er alleen maar voordeel bij heeft om rekening te houden met mogelijke beperkingen. Naast uw veiligheid staat immers ook de veiligheid van uw passagiers en andere weggebruikers op het spel.

Bovendien is het belangrijk uw verzekeringsmaatschappij op de hoogte te brengen van uw beperking(en) en een attest te vragen aan uw huisarts. Uw huisarts bekijkt samen met u de situatie en kan een attest afleveren dat u rijgeschikt bent. Als dat niet het geval is, kan u worden doorverwezen naar CARA.

Als u een beperking heeft en betrokken geraakt bij een ongeval, kan de verzekering de schadevergoeding teruggeisen die ze aan de tegenpartij moet uitbetalen als blijkt dat u niet rijgeschikt bent!

Wat is de taak van het CARA?

- bepalen van de rijgeschiktheid door te onderzoeken of de bestuurder zijn rijbewijs mag gebruiken zonder beperkingen of zonder aanpassingen aan het voertuig
- advies geven over aanpassingen en andere verbouwingen zoals rolstoelberging, ergonomie, voertuigkeuze maar ook begeleiden bij het aanpassen van de auto en administratieve hulp
- scholing door het ter beschikking stellen van aangepaste lesauto's en het geven van specifieke rijlessen

Welke zijn voor de wetgever de stoornissen en aandoeningen die maken dat u uw rijgeschiktheid moet laten testen of dat u geen motorvoertuig (meer) mag besturen?

1. neurologische aandoeningen: de specialist bepaalt de geldigheidsduur
 - een lichamelijke of geestelijke ontwikkelingsstoornis vb. gedragsstoornissen, aandachtsstoornissen, concentratieproblemen
 - een stoornis van het oordeels- of aanpassingsvermogen vb. dementie
 - multiple sclerose

- spieraandoeningen
2. geestelijke aandoeningen: de specialist bepaalt de geldigheidsduur
 - een psychische aandoening die een plotse bewustzijnsstoornis of een stoornis van de hersenfuncties kan veroorzaken
 - persoonlijkheidsstoornissen indien ze een ernstig psychiatrisch beeld vertonen dat het oordeelsvermogen verstoort
 - een manische, depressieve of manisch depressieve stoornis tenzij men onder regelmatige medische controle staat en minstens 6 maanden niet hervallen is
 - schizofrenie tenzij men minstens 2 jaar niet hervallen is
 3. epilepsie: als u geen aanvallen hebt gedurende één jaar kunt u van de specialist een attest krijgen voor maximaal 1 jaar. Dat kan verlengd worden telkens er een jaar is vrij van aanvallen.
 4. slaperigheid en bewustzijnsstoornissen door narcolepsie en het slaapapneusyndroom: in het eerste geval kan men van de specialist een attest krijgen als er onder behandeling geen aanvallen meer optreden 6 maanden na de start van de behandeling. In het laatste geval kan men rijgeschikt verklaard worden 1 maand na de start van een succesvolle behandeling en dit voor maximaal 2 jaar. Als er nadien geen stoornissen meer zijn, wordt het attest onbeperkt geldig.
 5. aandoeningen van het spier- en beenderstelsel voor zover die een invloed hebben op het veilig besturen van een motorvoertuig; de specialist bepaalt de geldigheidsduur
 6. aandoeningen van hart en bloedvaten: de specialist bepaalt de geldigheidsduur
 - aandoeningen waarbij er een verhoogd risico is op plots bewustzijnsverlies
 - ernstige hartritmestoornissen
 - een ernstig hartinfarct
 - duidelijk bewezen tekens van hartfalen
 - als u een pacemaker heeft: de arts kan een rijgeschiktheidsattest schrijven als dat verantwoord is
 7. diabetes:
 - u gebruikt geen insuline maar volgt een dieet en/of u slikt pillen: uw huisarts kan u een rijgeschiktheidsattest geven voor maximum 5 jaar als u jonger bent dan 50 jaar en voor maximum 3 jaar als u ouder bent dan 50 jaar.
 - u spuit insuline: u moet zich aanbieden bij de specialist-endocrinoloog voor een rijgeschiktheidsattest, hij/zij bepaalt de geldigheidsduur

8. aandoeningen van het gehoor en het evenwichtsorgaan die een plotse aanval van duizeligheid of een plotse evenwichtsstoornis kunnen veroorzaken; de specialist bepaalt de geldigheidsduur.
9. gezichtsstoornissen: de specialist bepaalt de geldigheidsduur
 - als de verkeersveiligheid in het gedrang komt vb. onbehandeld cataract
 - een plots geheel of gedeeltelijk verlies van het gebruik van 1 oog
 - een ingreep die invloed heeft op het zicht
 - oogverlamming
10. gebruik van bepaalde medicatie: medicatie die werkt op het bewustzijn zoals kalmeermiddelen en slaapmedicatie; de huisarts of specialist bepaalt de geldigheidsduur
11. alcoholproblemen die een invloed kunnen hebben op uw rijgedrag; de huisarts of specialist bepaalt de geldigheidsduur.
12. leeftijd: vanaf een bepaalde leeftijd kan het zijn dat er moeilijkheden optreden om veilig een auto te besturen. Ouderen kunnen over het algemeen moeilijker het gevaar inschatten in hectische verkeerssituaties zoals op een druk kruispunt of snelweg, ook al leven ze de wegcode beter na dan jongeren. De huisarts bepaalt de geldigheidsduur. Bij twijfel wordt u verwezen naar het CARA.

Hoe verloopt een bezoek aan CARA?

Een oogtest wordt altijd uitgevoerd. Verder worden enkele bijkomende vragen gesteld en een aantal lichamelijke testen gedaan. De kracht in benen en handen wordt gemeten, de beweeglijkheid van de ledematen wordt nagegaan, dit naargelang je beperkingen en de ziekte die vermeld werd.

Vervolgens moet u ofwel met een wagen van het CARA of met uw eigen (aangepaste) wagen rijden. Eerst wordt getest of u voldoende kracht hebt om te remmen. Daarna gaat men op de weg. De aanpassingsdeskundige geeft aan hoe u moet rijden maar het is echt geen rijexamen. Er wordt gekeken naar de houding in de auto, de manier van besturen en vooral hoe u op een veilige manier alles kan bedienen en zich op de baan begeeft. Indien men bepaalde moeilijkheden vaststelt, wordt besproken hoe u deze best oplost of wat u kunt laten aanpassen aan de wagen.

Na een 10-tal dagen ontvangt u een brief samen met het rijgeschiktheidsattest (model XII) ondertekend door de arts van het CARA en een technische fiche met de voorwaarden, uitrusting en voorgestelde aanpassingen. Het is deze fiche die u indien nodig moet gebruiken om terugbetaling te bekomen van bepaalde aanpassingen (zoals rem aan het stuur enz.) bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)

Wanneer aanpassingen aan het voertuig moeten gebeuren moet dit eerst (1) in orde gebracht worden. Hou er rekening mee dat enkel erkende auto-aanpassers verbouwingen of aanpassingen mogen uitvoeren. CARA bezorgt u een lijst van erkende garagisten.

Daarna moet u met het aangepast voertuig naar de keuring (2).

Vervolgens of indien geen aanpassingen dienen te gebeuren, gaat u met het rijgeschiktheidsattest naar de gemeente (3) om uw rijbewijs te laten aanpassen. Op dit rijbewijs komen de codes voor de verschillende aanpassingen. Vb. 01.06 = bril of contactlenzen; 10.02 = automatische schakeling; 40.01 = standaard stuurbevestiging, 40.05 = aangepast stuurwiel, enz

Aan uw verzekering (4) overhandigt u tenslotte een kopie van Model XII. Vraag hiervan een ontvangstbewijs. Op deze manier bent u volkomen in orde.

Hou er rekening mee dat iemand met een progressieve ziekte een TIJDELIJK rijbewijs zal krijgen.

Goed om te weten:

- Hou rekening met eventuele wachtlijsten dus doe minstens 4 maanden voordat uw rijbewijs vervalt een nieuwe aanvraag bij CARA. U krijgt dezelfde formulieren toegestuurd als de eerste keer en de procedure verloopt op dezelfde manier. Hou een kopie bij van de eerste aanvraag om het uzelf gemakkelijker te maken.
- De dienstverlening van CARA is volledig gratis
- Adres CARA: Haachtsesteenweg 1405, 1130 Brussel. Tel. 02 244 15 52; fax 02 244 15 92. E-mail: cara@bivv.be
- **Meer info op** www.bivv.be

Denkt u dat het nuttig is om deze informatie te bespreken met uw huisarts, dan maken we daar graag tijd voor!

Het UGP-team